

Osmanlıdan devren alınan ve cumhuriyet döneminde pek az değişikliğe uğrayan yönetim yapımız tamamen eskimiş,tükenmiş,çağın gelişmelerinin çok uzağında kalmıştır.

Bu gün tüm kamu hizmetleri merkezden planlanmakta,tüm gelirler merkezde toplanmakta,tüm ödenekler ise merkezden gönderilmektedir.Yerel hizmetlerin merkezden planlanması,yerel halkın ihtiyaç ve önceliklerinin belirlenmemesi,halkın istekleri doğrultusunda etkili bir program dahilinde yapılamaması,karar vermede,uygulamada kırtasiyecilik,gecikme,duyarsızlık gibi idari etkinliği ve verimliliği olumsuz etkileyen sorunlara neden olmaktadır.”Dr.SeLçuk YALÇINDAĞ Amme İdaresi Dergisi cilt:21- sayı:3

Devlet büyümüş,hantallaşmış(mamudizm hastalığı)ve kaynak yutan bir yapıya dönüşmüştür.Bu güne kadar sürdürülen Devleti küçültme iddialarının tam aksi gerçekleşmiştir.

Bu günkü merkezi bürokratik idari yapı,sosyal ve ekonomik kalkınmanın en büyük engeli olup,antidemokratik,katılımsız,halksız,heyecansız,statik,insan haklarına ve çağın gelişmesine cevap vermekten çok uzaktır.

Eski Anadolu uygarlıklarındaki halk meclisleri(Senoto)Beylikler ve Osmanlı dönemindeki Millet,Cemaat ve vakıf yaklaşımıyla sağlanan sonuçlar yaratılan eserleri ortadadır.

Tanzimatla başlayan devletçi yaklaşımlar,milletin insiyatifini ve teşebbüs kabiliyetini yok ederek her şeyi devletten bekleyen ve her şeyi devlete ihale eden ve devleti taşeron eden(yapan)bedel ödemedi hizmet isteyen,nimet külfet dengesini göz ardı eden bir boşluk ve çözümsüzlük doğmuştur.Devletçilik Tanzimat'la başlar ve artarak bu güne gelir.

Düşünür Murat BELGE “Türk DEVLETİ bir şeyi başarma ve başarmama fırsat ve imkanını halkına hiç tanımadı.Her şeyi kendinde topladı.Ama başarısızlığı hiç kendinden bilmedi.Cahil,yobaz,anarşist halktan bildi.demektedir.Yüz elli yıllık yakın tarihin yönetim felsefesi açısından özeti budur.

Toplum bana ne hastalığına yakalanmıştır.Eski Anadolu uygarlıklarında şehir yönetimine katılmayan politika ile ilgilenmeyen birey iyi yurttaş kabul edilmemiştir.Devamla Osmanlıdaki cemaatçi yapı,katılım ve insiyatif yerine halkı dışlayan bir modele dönüşmüş,bedavacı,bekleyen,ağlayan,şikayet eden,dileyen duyarsız insan tipi oluşturmuştur.

Millet Devlet için değil,devlet millet içindir.Faşist İtalyan Ceza kanunu kişi yerine devleti ve malı korumaktadır.Bu felsefenin geçerliliği bu çağda da sürdürmesi çok düşündürücüdür.

Demokratik Batı toplumunda ise,"Yaşadığım yer evimdir"evimin içini ben yönetirim" felsefesi aynı şekilde "Hükümeti uzaktan yönetim yerinden olur"Prensibi geçerlidir.

Gelişmiş ülkelerde işletmelerde olduğu gibi,devlet sisteminde de katılmalı yönetim temel ilkedir.Etkin,verimli,dinamik,yaratıcı yapı ancak bu surette sağlanabilir.

1950 sonrası başlayan hareketi de aşırı merkeziyetçi yapıyı değiştirememiş,maaselef vesayetçi,tepeden inmecei,tekelci ve sınırlı olmaktan kurtulamamıştır.

21.yy yıla dayandığımız bu dönemde,ülkemizin idari yapısında hızla gelişen sosyo-ekonomik değişimlerecevap verecek,toplumun refah ve mutluluğunu sağlayacak ,yeniden düzenleyecek yönetim reformu mutlak zarurettir.Aslında bu konuda çağdaş kavramına da pek takılmamalıyız.2000 yıl önce katılım örnekleri 500-1500 kişilik halk meclislerinde gerçekleşmiştir.

Sistemin en hassas noktası,kamu görevlisinin hizmet sunduğu halka değil,merkeze karşı sorumlu ve bağımlı olmasıdır.Mevcut hizmet birimleri,yakın bir üst yönetici ile birlikte halka karşı sorumlu değillerdir.Merkeziyetçi yapının en büyük sakatlığı budur.

YÖNETİM SİSTEMİMİZİN YENİDEN DÜZENLENMESİ

Salı, 03 Kasım 2015 06:55 -
